

Oktober 2018. Rapport 2.

Løypemelding frå elev- og lærlingombodet i Hordaland

Januar - juli 2018

OM RAPPORTEN

Ansvarleg avdeling/eining: Elev- og lærlingombodet i Hordaland
Hordaland fylkeskommune
Kontaktinformasjon: Sigrid Isdal, e-post: sigrid.isdal@hfk.no
www.hordaland.no/elev-og-larlingombod

Dato: 19/10.18.

INNHold

FORORD	4
Innleiing	5
Prioriterte arbeidsområde våren 2018	5
Elev- og lærlingombodet sine anbefalingar	5
Førespurnader historikk	6
Førespurnader Vår 2018	6
Kven tar kontakt og korleis har ombodet vorte kontakta	6
Førespurnader til ombodet fordelt etter kjønn – vår 2018 (både elevar og lærlingar)	7
Kommentarar	7
Vidare arbeid	7
Førespurnader som gjeld elevar våren 2018	8
Kommentarar:	8
Førespurnader frå lærlingar og lære kandidat ar våren 2018	9
Kommentarar	9
Elev- og lærlingombodet anbefaler:	12
Medverknad og lærlingråd	12
Informasjonsarbeid	12
Webside og Facebook	12
Oversikt over elev- og lærlingombodet sitt informasjonsarbeid våren 2018	13
Vidare arbeid	13
Samarbeid	13
Samarbeid med opplæringsavdelinga i Hordaland fylkeskommune	13
Samarbeid med elev- og lærlingomboda i Norge –ELON	14
Vidare arbeid	14

Forord

Dette er ei løypemelding frå elev- og lærlingombodet til fylkestinget i Hordaland. Meldinga gjeld for tidsrommet januar 2018 - juli 2018, og vil gi eit innblikk i arbeidet til ombodet i denne perioden. Det vart sist avlagt årsrapport frå ombodet for året 2017 i juni 2018. Etter denne løypemeldinga/rapporten for våren 2018 vil det bli avlagt årsrapport som følgjer skuleåret. Neste rapport vil leggjast fram for fylkestinget i desember og kan sjåast i samanheng med kvalitetsmeldinga.

Fylkestinget kom i juni 2018 med tilbakemeldingar om at dei ynskja ei betre oversikt over førespurnader kategorisert etter omfang. Dette vil difor komma i neste rapport.

Våren 2018 har ombodet arbeidd ut frå stillingsinstruks. I juni 2018 vedtok fylkestinget mandat for elev- og lærlingombodet, samt at ombodet årleg skal rapportere til fylkestinget. I 2017 var stillinga som elev- og lærlingombod lagt til opplæringsavdelinga, seksjon skule. Frå 01.01.18 er elev- og lærlingombodet plassert under fylkesdirektør økonomi og organisasjon.

Elev- og lærlingombodet tok til i stillinga 9. januar 2017, som første elev- og lærlingombod i Hordaland. Elev- og lærlingombodet sitt oppdrag er å ivareta rettane og interessene til elevar, lærlingar og lærekandidatar (heretter kalla lærlingar) i vidaregåande opplæring i Hordaland. Arbeidet skal gjerast på eit fritt og sjølvstendig grunnlag. I praksis vert dette gjort ved å vere tilgjengeleg for å svare på spørsmål, informere elevar- og lærlingar om deira retter og plikter, samling/innlegg for elevråd på dei vidaregåande skulane, og ved å hjelpe den enkelte elev og lærling i førespurnader knytt til den enkelte skule eller i lærebedrift. Ombodet får gjennom ulike møter, samlingar og førespurnader fleire tilbakemeldingar om vidaregåande opplæring i Hordaland.

Ombodet sitt generelle inntrykk er at elevar og lærlingar stort sett har det bra og er godt nøgde med opplæringa dei får. I rolla som ombod arbeider ein ofte med utgangspunkt i at elevar, lærlingar eller deira føresette stiller spørsmål ved noko, er misnøgd med noko, eller meiner at lovar og retningsliner ikkje er følgt. Ombodet si oppgave blir då å belyse saka ut frå gjeldande reglar og lovverk, samt hjelpe eleven eller lærlingen med å gi tilbakemelding til dei ansvarlege på ein konstruktiv måte med ynskje om forbetring.

Elev- og lærlingombodet sin årsrapport byggjer ikkje på statistiske data om opplæringa i Hordaland, og skal difor ikkje brukast til å gi ei statistisk beskriving av opplæringstilbodet i fylket. Slike opplysningar er det fylkesrådmannen som samlar inn gjennom eksempelvis elevundersøkinga, lærlingundersøkinga og kvalitetsmeldinga.

Arbeidet som ombodet gjer, er viktig for å styrke den enkelte elev og lærling, synleggjere utfordringar i den vidaregåande opplæringa, og for å styrke kvaliteten på det tilbodet elevane og lærlingane får. Eg har fått vere med på mykje godt samarbeid med dei som jobbar med elevar og lærlingar. Det er mange som engasjerer seg for å skape gode opplærings- og oppfølgingssystem i det fylkeskommunale systemet, i skulane og ute i lærebedriftene.

God lesing

Helsing elev- og lærlingombodet,
Sigrid Isdal

INNLEIING

Fylkestinget vedtok å opprette stilling som elev- og lærlingombod i Hordaland i mai 2016, og i januar 2017 var elev- og lærlingombodet på plass i stillinga. Dette er fylkeskommunen sitt ombod for elevar og lærlingar i vidaregåande opplæring. Skuleåret 2017/2018 var det omlag 19000 elevar, 15000 elevar i offentleg vgs + 3000 i privat vgs, samt 4500 lærlingar i Hordaland.

Elev- og lærlingombodet skal utføre arbeidet sitt på eit fritt og sjølvstendig grunnlag. Ombodsordninga er meint å vere eit lågterskeltibod, og ombodet har teieplikt. Når elevar og lærlingar tar kontakt med ombodet er det ofte fordi dei ynskjer å få ein nøytral part «utanfrå» til å fortelje kva som er rett i høve til gjeldande reglar eller lovverk når det gjeld opplæringa. Ombodet fokuserer på korleis elevane og lærlingane sjølve kan vere med å påverke kvaliteten på si eiga opplæring, og korleis ein går fram for å ta opp ei sak med den som er ansvarleg. Målet er å løyse utfordringar og problem på rett og lågast mogleg nivå, men samstundes belyse eventuelle brot på prosedyrar eller lovverk.

Prioriterte arbeidsområde våren 2018

- Vera tilgjengeleg for elevar og lærlingar, og svare på spørsmål om rettar og plikter, samt følgje opp førespurnader og gi rettleiing.
- Informasjonsarbeid retta mot elevar på yrkesfag som skal ut i lære.
- Generell informasjon om elev- og lærlingombodet.

Elev- og lærlingombodet sine anbefalingar

Her følgjer ei oppsummering av anbefalingane frå elev- og lærlingombodet i Hordaland for våren 2018. Anbefalingane er gjeve med bakgrunn i førespurnader som ombodet har fått, samarbeid med ulike partar i vidaregåande opplæring, samt erfaringar ombodet har gjort på skulebesøk og i møte med lærlingar.

- Obligatoriske regionale samlingar for 1. års lærlingar- i regi av fylkeskommunen.
- Styrka kunnskapen til lærarar på yrkesfag (programfag) om lærlingordninga: Godkjenning av lærebedrifter, ulike vegar til fagbrev, læretid, rettar og plikter.
- Tettare oppfølging av nye lærebedrifter. Tildeling av fast kontaktperson på opplæringsavdelinga v/fagopplæringskontoret for lærebedrift og lærling.
- Kort infoskriv eller ei felles munnleg orientering til alle tilsette i lærebedrifta om kva lærlingordninga går ut på: Ikkje alle tilsette rundt lærlingen forstår kva det vil sei å vera lærling. Det er stor variasjon i kva informasjon tilsette i ei lærebedrift får om lærlingordninga. Lærlingen ender gjerne opp med å forholde seg til fleire kollegaer og instruktørar undervegs i læretida. Elev- og lærlingombodet ser for seg eit kort informasjonsskriv eller ei felles munnleg orientering til alle tilsette i lærebedrifta om kva lærlingordninga går ut på. Dette vil skåne lærlingen for unødvendige spørsmål og gjere både lærling og andre tilsette rundt lærlingen tryggare i læresituasjonen, samt gje mindre grobotn for mistydingar.

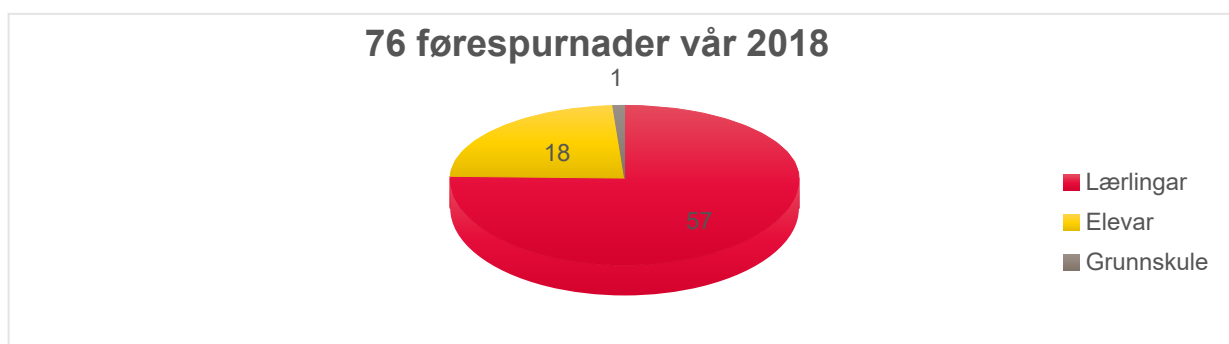
FØRESPURNADER HISTORIKK

Sidan oppstart av ombudsordninga i januar 2017 har det komme inn jamt med førespurnader frå elevar, lærlingar, føresette og andre aktørar innan vidaregåande opplæring.

Omhandlar	Førespurnader Vår 2017	Førespurnader 2017	Førespurnader Skuleår 2017/2018	Førespurnader Vår 2018
Elevar	15	28	32	19
Lærlingar	27	75	105	57
Sum	42	103	137	76

FØRESPURNADER VÅR 2018

Ombodet har registrert 76 førespurnader i perioden januar – juli 2018. Av desse omfatta 57 av førespurnadane lærlingar, og 19 av førespurnader gjaldt elevar på vidaregåande skule (1 frå grunnskule).

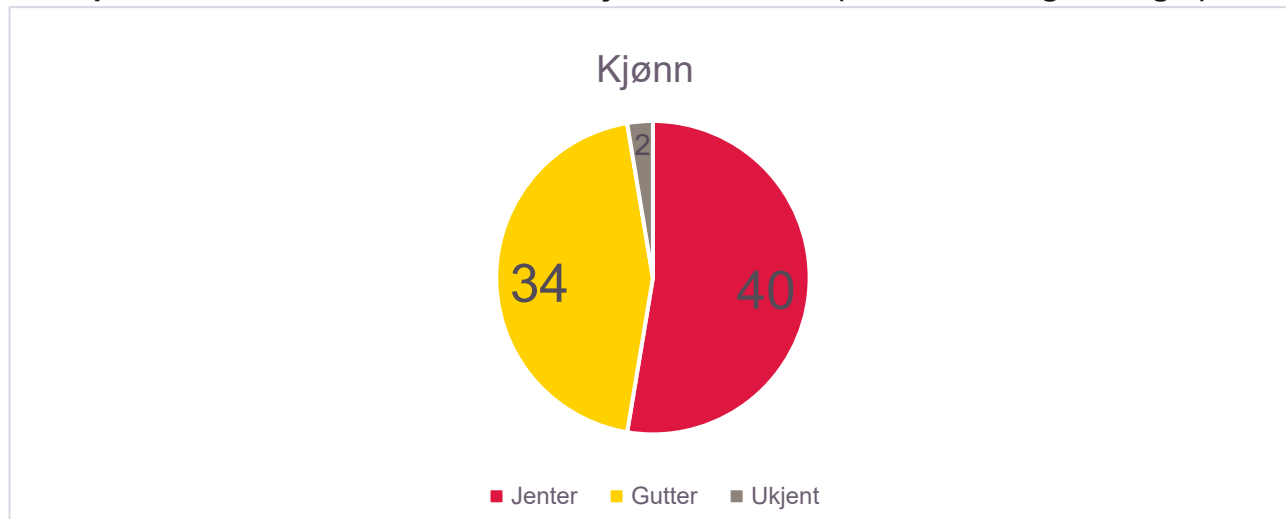

Kven tar kontakt og korleis har ombodet vorte kontakta

Kven tar først kontakt - Vår 2018	Mengd
Eleven/lærlingen	48
Foreldre/føresette	16
Andre (sambuar, kunde, NAV, barnevern, lærebedrift, opplæringskontor, PPT, andre.)	12
Sum	76

Første kontakt via	Mengd
Telefon	30
E-post	22
Facebook	14
Kombinasjon (Eksempelvis skriv e-post + ringer)	8
Melding	2
Snapchat (tatt i bruk haust 2018)	(0)
SUM	76

Førespurnader til ombodet fordelt etter kjønn – vår 2018 (både elevar og lærlingar)

Kommentarar

Det er i stor grad elevar/lærlingar som sjølv tar kontakt ang si eiga sak. Nokre gongar blir første kontakt gjort av foreldre, men vidare kontakt er med eleven/lærlingen sjølv. Elevane og lærlingane har ved 48 av 76 førespurnader sjølv tatt første kontakt med ombodet. Når ikkje eleven eller lærlingen sjølv tar kontakt, vert det gjeve informasjon på generelt grunnlag. Ved spørsmål om møte, vert det satt av tid snarast mogleg til dette. Ombodet sitt inntrykk er at førespurnader er jamt fordelt når det gjeld kjønn, både frå elevar og lærlingar.

Ved førespurnad til ombodet, får eleven eller lærlingen i dei fleste tilfelle informasjon og verktøy til å prøve å løyse utfordringane sine sjølv, med informasjon om at ombodet kan vere ein vidare støtte om ønskeleg. Det kan eksempelvis vere ein lærling som ber om råd før og etter eit møte med lærebedrift. I slike tilfelle ber ombodet gjerne om ei oppdatering, slik at det skal vere enkelt å ta kontakt igjen dersom utfordringane ikkje vert løyst. I dei fleste tilfella er ikkje lærebedrifta/opplæringskontoret eller skulen informert om at ombodet har vorte kontakta, då det ikkje er eit ynskje frå eleven eller lærlingen. I nokre tilfelle vel lærlingen å vidaresende e-post frå ombodet, der ombodet eksempelvis har vist til gjeldande lovverk, i høve til uavklarte spørsmål mellom lærlingen og lærebedrifta.

Sjølv om elevar eller lærlingar tar kontakt fleire gongar ang same problem/utfordring, vert det berre registrert som ein førespurnad. Enkelte førespurnader er meir omfattande og går over lang tid med fleire samtalar/møter der ombodet får fullmakt til å innhente nødvendig informasjon frå seksjonar i opplæringsavdelinga, skular eller lærebedrift/opplæringskontor. I desse førespurnadene vert rolla til ombodet meir synleg. Det er gledeleg å sjå at interne og eksterne samarbeidspartnarar også viser til elev- og lærlingombodet når det dukkar opp utfordringar eller spørsmål frå elevar og lærlingar.

Vidare arbeid

Alle spørsmål/førespurnader som kjem til elev- og lærlingombodet vert kalla «førespurnad» og kategorisert innanfor ulike tema. (eksempelvis vurdering, manglande opplæring, tilpassa opplæring osv). Frå hausten 2018 har ombodet også valt å kategorisert førespurnader etter tidsbruk. Ombodet er ingen sakshandsamar og har ikkje mynde til å gjere vedtak. Dersom ein førespurnad er av ein slik art at den kan vera arkivverdig, må eleven/lærlingen samtykkje til at opplysningar vert lagra. Lærlingen/eleven må også samtykkje til at nødvendig informasjon kan delast/hentas inn frå andre seksjonar i opplæringsavdelinga, skular eller lærebedrift/opplæringskontor.

Førespurnader som gjeld elevar våren 2018

Hovudtema		Føre-spurnader
Opplæring (10)	Finne fram i systemet, fagval	1
	Tilpassa opplæring, spesialundervisning, oppfølging	7
	Elevmedverknad	2
Vurdering (6)	Regelverk prøver/eksamen	2
	Karakter/klage	4
Anna (3)	Undervisning utanom normal tid	1
	Ta opp vanskelige tema med lærar	2
SUM 19		19

Kommentarar:

Frå elevar kom det flest førespurnader som omhandla tilpassa opplæring. Det har også vore nokre spørsmål der elevar/førestette ynskjer å få råd om korleis dei skal gå fram i ulike saker.

Førespurnader frå lærlingar og lære kandidatane våren 2018

Hovudtema	Tema	Førespurnader
Fagprøve/ Sveineprøve (2)	Melde opp til fagprøve/eksamen – fritak fag	2
Moglegheiter innanfor vidaregåande opplæring (9)	Rett til læreplass/manglande læreplass	1
	Forlenging/forkorting av læretid	2
	Ulike vegar til fagbrev	2
	Finne fram i systemet	3
	«Lærlingbevis» rabattordning	1
Arbeidsmiljølova og arbeidsavtale (13)	Arbeidsavtale, løn, overtidsbetaling	7
	Arbeidstid/ferie	6
Avbrot, fare for avbrot i læretida (10)	Spørsmål/bistand rundt heving av lærekontrakt	7
	Bytte læreplass/lærefag	3
Arbeidsmiljø (9)	Sjukemelding/avbrot i læretida	4
	Konflikt på arbeidsplass/trives ikkje på arbeid (ofte også manglande opplæring)	4
	HMS – krav til toalett/garderobe	1
Opplæring og arbeidsoppgåver (14)	Manglande opplæring	5
	Opplæring utanom arbeidstid	1
	Tilpassa opplæring	3
	Rettar og plikter som lærling (Arbeidsgjevars styringsrett)	5
SUM		57

Kommentarar

Ein førespurnad rommar gjerne fleire ulike utfordringar. Eksempelvis spørsmål om tilpassa opplæring og eventuell forlenging av læretid, eller spørsmål om manglande opplæring og manglande trivsel. Ombodet har hatt fleire førespurnader som omhandlar heving av lærekontrakt, og då spesielt spørsmål i høve til kva som er rett framgangsmåte når berre ein av partane ynskjer heving. Lærlingane ventar ofte for lenge før dei søker hjelp, og tar ofte ikkje kontakt før det går mot

heving. Lærlingane kan i enkelte tilfelle vere engstelege for represaliar frå lærebedrifta ved tilbakemelding om mobbing/trakassering, konflikhtar, dårleg læremiljø eller manglande opplæring. Enkelte lærlingar vel heller å bytte lærebedrift framfor å melde frå. Fleire lærlingar søker råd frå ombodet i høve til å finne seg ny lærebedrift, og ender gjerne opp med å heve lærekontrakten ved semje med lærebedrifta. Dårlig læremiljø og manglande opplæring, blir difor ofte ikkje registrert i fylkeskommunen sine register som bakgrunn for heving av lærekontrakt. Ombodet oppmodar lærlingane til å ta kontakt med fylkeskommunen v/fagopplæringskontoret for å fortelje si historie. Det er fylkeskommunen som godkjenner lærebedrifter, og det er også dei som kan trekke tilbake ei godkjenning. Dersom lærlingen frå oppstart av læretida si hadde fått opplyst om ein fast kontaktperson i fylkeskommunen, hadde kanskje fleire lærlingar tatt kontakt tidlegare.

Opplæring ute i bedrift, og ikkje minst rolla til fagleg leiar og instruktør, er ein viktig del av vårt system for vidaregåande opplæring. Eit genuint ynskje om lærlingen sitt beste har ikkje alltid vist seg å vera sanninga når ombodet får kjennskap til enkelte historier frå lærlingar og føresette om opplæringa som skjer ute i lærebedrifter.

Ein av grunnane til at dei venter lenge med å ta kontakt kan vera at dei er usikker på kven dei skal kontakte når ingen i lærebedrifta kan/vil hjelpe. For mange er det vanskeleg å finne fram i systemet, og skilnaden på eksempelvis det fylkeskommunale fagopplæringskontoret og opplæringskontor (privat) er vanskeleg å forstå. Obligatoriske regionale samlingar for alle første års lærlingar, i regi av fylkeskommunen, kunne gjort det lettare for lærlingane å ta kontakt. På ei slik samling kunne lærlingane også få informasjon om rettar og plikter, samt ei forståing av kven som har ansvar for kva, og kven dei kan kontakte dersom dei ikkje får hjelpa eller opplæringa dei har krav på i lærebedrifta.

Fleire av opplæringskontora, og mange større lærebedrifter i Hordaland, har felles samlingar for nye lærlingar. Elev- og lærlingombodet har vorte invitert inn til fleire av desse samlingane. Ombodet ynskjer å rose lærebedrifter/opplæringskontor som har slike samlingar. Lærlingane kjem med tilbakemelding om at slike samlingar er nyttige, og at det gir ein god start på læretida. Ombodet må i denne samanhengen presisere at ikkje alle lærlingar er knytt opp til eit opplæringskontor.

Det kan dukke opp utfordringar i læretida som gjer at lærlingen i ein periode kan ha behov for tilrettelegging. Det har vore fleire førespurnader våren 2018 som har omfatta sjukdom undervegs i læretida, og ein redsel for å miste læreplatsen på grunnlag av sjukdom. Med bakgrunn i nokre av dei historiene eg har fått frå lærlingar siste året, er eg som ombod framleis uroa for at vi har ei underrapportering av bedrifter som ikkje følgjer pliktene sine som lærebedrifter.

Det kan sjå ut som fleire lærebedrifter har eit behov for ytterlegare rettleiing i høve til lærlingar og dei krav som stillast i opplæringsloven. I «Lærebedriftsundersøkinga» (2017-2018) svarar lærebedriftene i Hordaland følgjande når det gjeld kvalitetssikring og behov for rettleiing:

Kvalitetssikring og behov for oppfølging

	Helt uenig	Nokså uenig	Verken enig eller uenig	Nokså enig	Helt enig
bedriften/virksomheten kvalitetssikrer jevnlig at opplæringen er i samsvar med lov og forskrift	0,9%	3,5%	17,9%	44,3%	33,4%
bedriften/virksomheten har behov for veiledning i forhold til de krav som stilles i Opplæringsloven med forskrifter?	6,7%	14,0%	33,7%	30,8%	14,8%

30,8 % svarar at dei er nokså samd i at bedrifta har behov for rettleiing i høve til krava som vert stilt i opplæringslova. 14,8 % svarar at dei er heilt samd med at dei har behov for rettleiing. Enkelte lærebedrifter/opplæringskontor/faglege leiarar som ombodet har vore i kontakt med etterlyser ein fast kontaktperson i opplæringsavdelinga v/fagopplæringskontoret som dei kan ta kontakt med for ulike spørsmål. Lærlingane etterspør også ein fast kontaktperson i spørsmål knytt til eksempelvis ynskje om bedriftsbesøk, for å sjå til at lærlingen får opplæringa han eller ho har krav på.

Ombodet har sidan oppstart i januar 2017 besøkt fleire klassar på Vg 2 yrkesfag, for å informere om lærlingordninga. Ombodet har fått tilbakemelding frå enkelte av lærarane at det var mykje nyttig informasjon, også for dei som lærarar. Lærarar på yrkesfag kan vera viktige aktørar for å få fleire elevar ut i lære, og også viktige samarbeidspartnarar opp mot aktuelle lærebedrifter. Fleire av elevane er ute i Yrkesfagleg fordjuping i bedrifter som ikkje er godkjente bedrifter. Det kan vera ein fordel at lærarar har meir kunnskap om kva som skal til for å bli godkjent lærebedrift og om ulike vegar til fagbrev. Lærarar i vidaregåande skule kan vera eit viktig bindeledd mellom elevane og aktuelle lærebedrifter med tanke på framtidig læreplats.

Fleire av lærlingane som ombodet har vore i kontakt med har uttrykt at det er vanskeleg for alle tilsette i dei ulike lærebedriftene å forstå kva det vil sei å vera lærling og kva læretida omfattar. Kollegaer forvekslar lærlingar og læretid med elevar som er ute i Yrkesfagleg fordjuping, personar som er i praksis via NAV eller lærlingar vert forveksla med studentar som er i praksis gjennom studiar. Dersom det vert stor avstand mellom lærling og fagleig leiar, og dersom lærlingordninga ikkje er godt forankra i lærebedrifta kan dette føre til utfordringar for lærlingen. Kollegaer rundt lærlingen kan ende opp med å gi lærlingen irrelevante oppgåver over lengre tid, eller opplæringa kan bli forsømt om fagleg leiar eller fast instruktør blir sjuk/borte i ein periode. I ei lærebedrift har alle tilsette ei viktig rolle for lærlingen, men då må dei tilsette rundt lærlingen forstå kva det inneber å vera lærling i vidaregåande opplæring.

Elev- og lærlingombodet anbefaler:

- Obligatoriske regionale samlingar for 1. års lærlingar- i regi av fylkeskommunen.
- Styrka kunnskapen til lærarar på yrkesfag (programfag) om lærlingordninga: Godkjenning av lærebedrifter, ulike vegar til fagbrev, læretid, rettar og plikter.
- Tettare oppfølging av nye lærebedrifter. Tildeling av fast kontaktperson på opplæringsavdelinga v/fagopplæringskontoret for lærebedrift og lærling.
- Kort infoskriv eller ei felles munnleg orientering til alle tilsette i lærebedrifta om kva lærlingordninga går ut på: Ikkje alle tilsette rundt lærlingen forstår kva det vil sei å vera lærling. Det er stor variasjon i kva informasjon tilsette i ei lærebedrift får om lærlingordninga. Lærlingen ender gjerne opp med å forholda seg til fleire kollegaer og instruktørar undervegs i læretida. Elev- og lærlingombodet ser for seg eit kort informasjonsskriv eller ei felles munnleg orientering til alle tilsette i lærebedrifta om kva lærlingordninga går ut på. Det vil skåne lærlingen for unødvendige spørsmål og gjere både lærling og andre tilsette rundt lærlingen tryggare i læresituasjonen, samt gje mindre grobotn for mistydingar.

Medverknad og lærlingråd

Elev- og lærlingombodet er positiv til etablering av lærlingråd i Hordaland. Medverknad står sentralt i opplæringsloven, men slik systemet er i dag, blir lærlingane si stemme i alt for liten grad høyrte. Det er også store skilnader frå lærebedrift til lærebedrift, både når det gjeld store/små bedrifter og frå bransje til bransje. Det er viktig at lærlingar frå ulike bransjar kan få uttale seg i saker som omhandlar vidaregåande opplæring.

INFORMASJONSARBEID

Ei av hovudarbeidsoppgåvene til ombodet er å gjere ombodsrolla kjent for elevar og lærlingar, i opplæringsavdelinga og på skular og i lærebedrifter. Informasjon om elevar og lærlingar sine rettar og plikter er også sentralt. Informasjon om ombodet si rolle er relevant gjennom heile året. Ombodet prioriterer å besøke elevråda og informere nye lærlingar på hausten, og generell informasjon om lærlingordninga til Vg2 elevar på våren.

Webside og Facebook

Det har vorte oppretta nettside for elev- og lærlingombodet på <https://www.hordaland.no/elev-og-larlingombod>. På denne sida finn ein informasjon om ombodet si rolle og arbeidsoppgåver, samt kontaktinformasjon. Facebooksida «Elev- og lærlingombodet i Hordaland» vert brukt til å leggje ut relevant informasjon om vidaregåande opplæring. Det er gledeleg å sjå at elevar og lærlingar tar kontakt på sida ved å sende meldingar, sjølv om dei ikkje nødvendigvis følgjer sida. Det er utarbeidd «flyers» både i plakatform og i A4-format som vert lagt ved godkjente lærekontraktar. Desse vert også delt ut på den årlege opplæringskonferansen for opplæringskontor og store lærebedrifter.

Oversikt over elev- og lærlingombodet sitt informasjonsarbeid våren 2018

Tema	Dato for besøk hjå skule/ opplæringskontor/bedrift/andre:	I samarbeid med:
«Elevrådsturne» (Vanlegvis på hausten) - Tema: Rolla som ombod, elevmedverknad, elevrådsarbeid, retter og plikter som elev, rolla som tillitselev.	- Langhaugen vgs	Elevinspektør
Informasjon om rolla som elev- og lærlingombod.	- Regionssamling Fellesforbundet sitt ungdomsnettverk - Regionssamling for leiargruppa- skule - Elektroarbeidernes Fagforening - Frisørbransjen (bransjemøte) - Hovudtillitsvalte (Info- og drøftingsmøye) -	Fellesforbundet, Regionsleiar skule, Fagopplæringskontoret, Personalkontoret,
Diverse informasjon om: Lærling, læretid, rettar og plikter, HMS og rolla til elev- og lærlingombodet.	- Slåtthaug vgs – Yrkesdag - METIS Vg2- Yrkesfag - Årstad vgs – Yrkesdag - Askøy kommune - lærlingar: Rettar og plikter - Fjell kommune – lærlingar: Rettar og plikter - Nettverk for rådgjevarar i Nordhordland - Lærlingpatruljen – Fellesforbundet - LO sin sommarpatrulje - Knarvik vgs, Vg2- Yrkesfag - Askøy vgs – Vg2 – Yrkesfag - Åsane vgs- Vg2- Yrkesfag - Opplæringskontora i Sunnhordland	Lærarar, faglege leiarar, avdelingsleiarar, Fellesforbundet, LO, opplæringskontor

Vidare arbeid

Vidare utvikling av nettsidene til elev- og lærlingombodet og etablering og bruk av Snapchat. Det har også vorte produsert eit visittkort med webkamerabeskyttar som ombodet kan dele ut til elevar og lærlingar på ulike samlingar.

SAMARBEID

For ombodet har det vore viktig å samarbeide med alle partar i vidaregåande opplæring, både interne samarbeidspartnarar som seksjonar i opplæringsavdelinga og vidaregåande skular, men også eksterne samarbeidspartnarar som lærebedrifter/opplæringskontor, Elevorganisasjonen og eksempelvis ulike fagorganisasjonar. Elev- og lærlingombodet har hatt eit tett samarbeid med Mobbeombodet også gjennom våren 2018. Fleire lærebedrifter, opplæringskontor og skular har tatt initiativ og invitert elev- og lærlingombodet på besøk i ulike samanhengar. Ombodet tar også sjølv kontakt i enkelte samanhengar.

Samarbeid med opplæringsavdelinga i Hordaland fylkeskommune

Opplæringsavdelinga består av fleire seksjonar med mange ulike ansvarsområde. I ombodet sine møter med dei ulike seksjonane er inntrykket at viljen er stor for å arbeide til det beste for elevane og lærlingane i Hordaland. Etter at ombodet vart flytta bort frå opplæringsavdelinga har ein mista

noko av den daglege kontakten der det vart naturleg å snakke saman «i gangen» og samarbeide om ulike ting. På bakgrunn av dette er det spesielt viktig for ombodet å bli orientert om det som går føre seg i opplæringsavdelinga, men også å skape naturlege møtearenaer der ombodet kan vera ein bidragsytar til det beste for elevar og lærlingar. Ombodet har vorte invitert til nokre aktuelle samlingar i regi av opplæringsavdelinga. Både for å bidra med informasjon, men også som deltakar der tema er relevant for ombodet sitt arbeid.

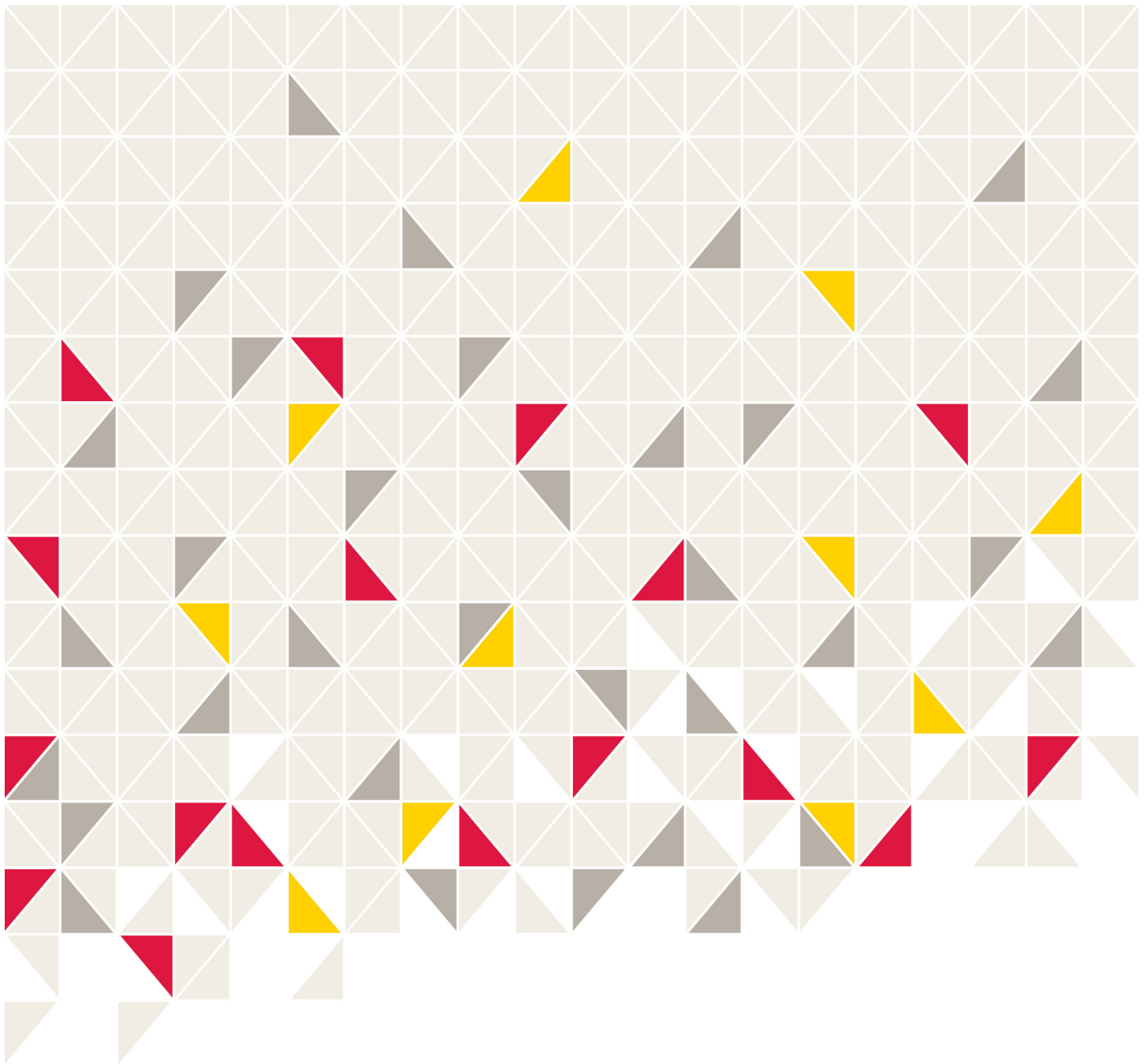
Samarbeid med elev- og lærlingomboda i Norge –ELON

Det er no tilsett elev- og lærlingombod i alle fylke utanom Finnmark. Elev- og lærlingomboda i Norge (ELON) har 2-3 samlingar i året. Samlingane vert arrangert i eit «vertsfylke». På samlingane har vi innlegg med relevante tema, gjerne gode døme frå fylkeskommunen vi besøker, erfaringsutveksling, arbeid med felles prosjekt og diskusjon om generelle ombodssaker. Elev- og lærlingomboda har utanom dei faste møta hyppig kontakt gjennom e-post og Facebook. ELON har ikkje leiar, men har eit «Arbeidsutval» (AU) som består av tre personar. Desse blir valt for to år om gongen. Arbeidsoppgåvene til AU er å arbeide med felles høyringsuttalar, felles læremateriale som eksempelvis: www.elevråd.no som vart publisert hausten 2018, samt planlegging av samlingar og innhald/saker til samlingane. Planlegging av samlingane vert arrangert i samarbeid med «vertsfylket» og ombodet i fylket. Elev- og lærlingombodet i Hordaland vart hausten 2017 valt inn i ELON sitt AU. Våren 2018 hadde omboda to samlingar. Ei samling i Stavanger og ei i Oslo.

Vidare arbeid

Rolla som brubyggjar mellom dei ulike instansane i vidaregåande opplæring er sentral i arbeidet til elev- og lærlingombodet. Det er fleire aktørar som ombodet har vorte introdusert for der ein ser at det i framtida kan vere relevant med eit tettare samarbeid. Dette gjeld alt frå fleire opplæringskontor, Fylkesmannen, Arbeidstilsynet, LO, NHO, KS til eksempelvis hovudverneombod, fagforeiningar og politikarar.

Agnes Mowinckels gate 5
Postboks 7900
5020 Bergen
Telefon: 55 23 90 00
E-post: hfk@hfk.no
www.hordaland.no

Hordaland fylkeskommune har ansvar for å utvikle hordalandssamfunnet. Vi gir vidaregåande opplæring, tannhelsetenester og kollektivtransport til innbyggjarane i fylket. Vi har ansvar for vegsamband og legg til rette for verdiskaping, næringsutvikling, fritidsopplevingar og kultur. Som del av eit nasjonalt og globalt samfunn har vi ansvar for å ta vare på fortida, notida og framtida i Hordaland. Fylkestinget er øvste politiske organ i fylkeskommunen.

